

Lokale atria Actualia en varia

September-oktober 2025

DEPARTEMENT
OMGEVING

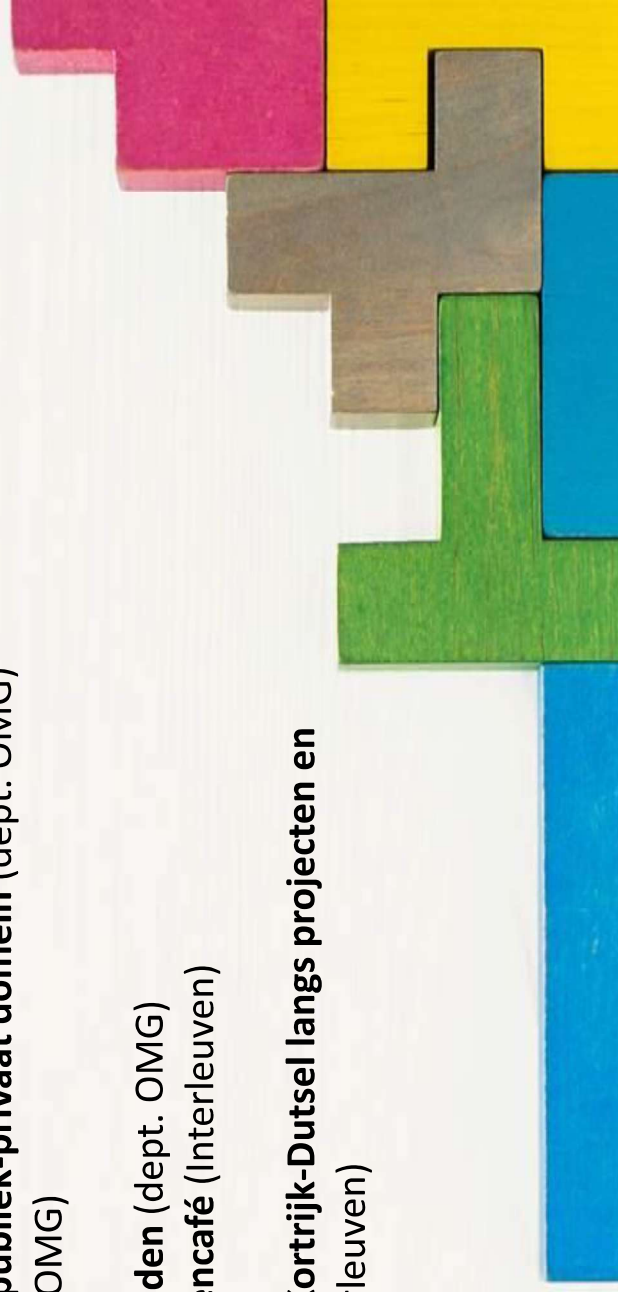
Vlaanderen
is kwaliteitsvolle
omgeving

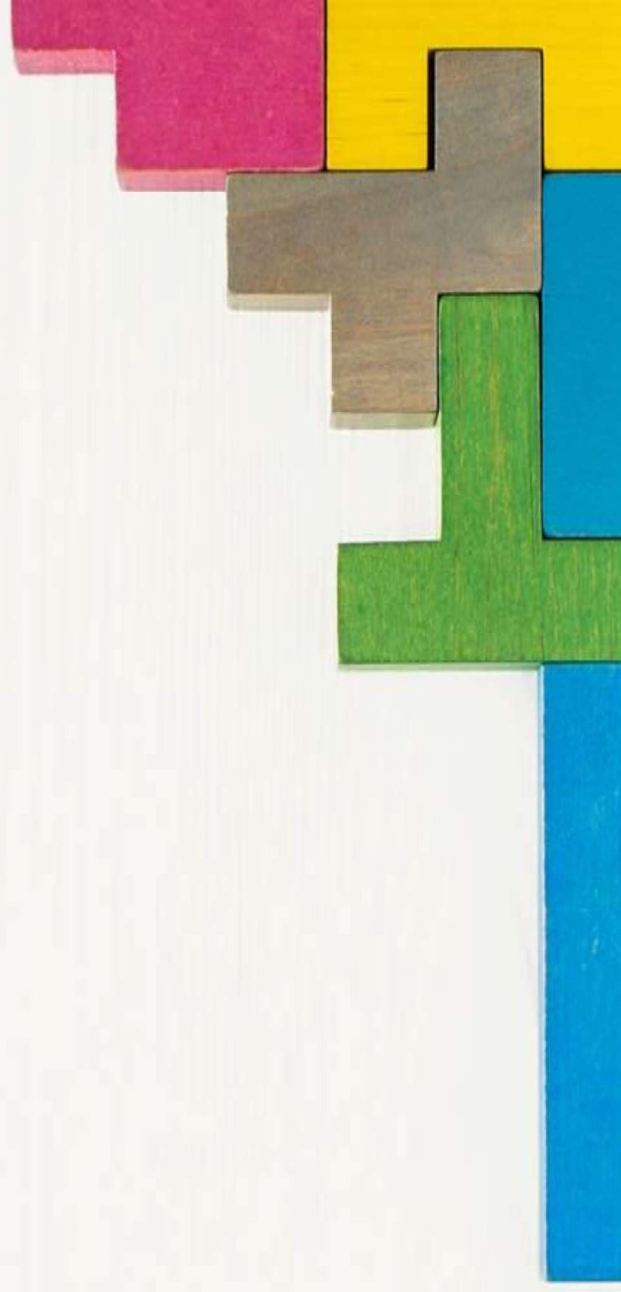
Lokaal Atrium Hageland 16 oktober 2025

Programma:

- **Vanaf 9u: Ontvangst** met koffie en thee
- **09u30 Onderhoud publiek-privaat domein** (dept. OMG)
- **10u00 Varia** (dept. OMG)
- **10u30 Pauze**
- **10u45 Binnengebieden** (dept. OMG)
- **11u15 Vergunningencafé** (Interleuven)
- **12u15 Lunch**
- **12u45 Wandeling Kortrijk-Dutssel langs projecten en projectzones** (Interleuven)
- **13u30 Einde**

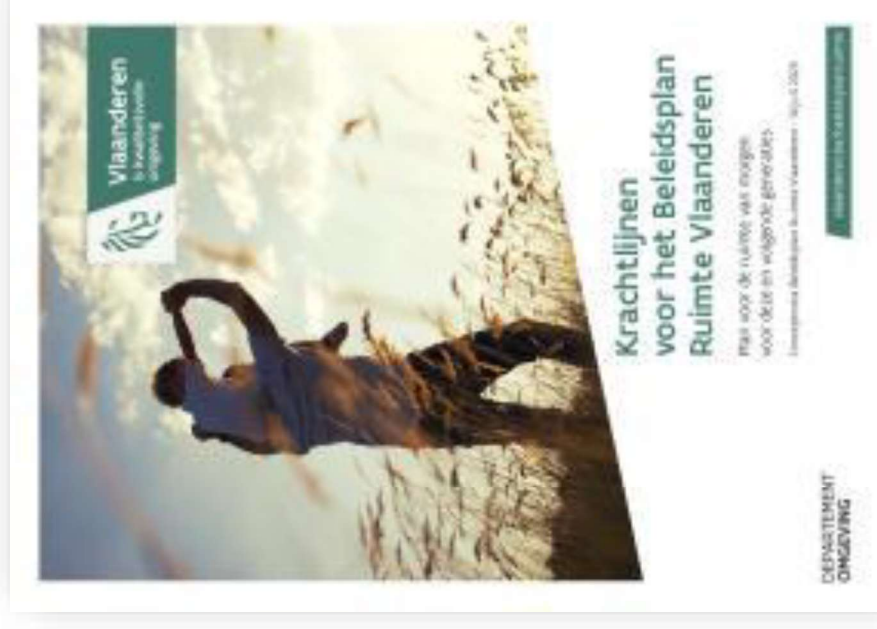

Gewijzigde wetgeving

Terinzagelegging conceptnota en kennisgevingsnota BRV

- ▶ BVR 14/07/2025: goedkeuring conceptnota en kennisgevingsnota van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen: [link](#)
- ▶ Terinzagelegging van 9 september tot 14 november 2025
- ▶ Wat moet u als lokale overheid doen? [Link](#)
- ▶ Presentatie en opname beleidsforum op 16 september 2025: [link](#)

Omzendbrief windturbines

- ▶ BVR 14 juli 2025: goedkeuring omzendbrief OMG/2025/01 "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de oprichting van windturbines"
- ▶ Omzendbrief OMV/2024/1 is opgeheven
- ▶ Meer info: [link](#)

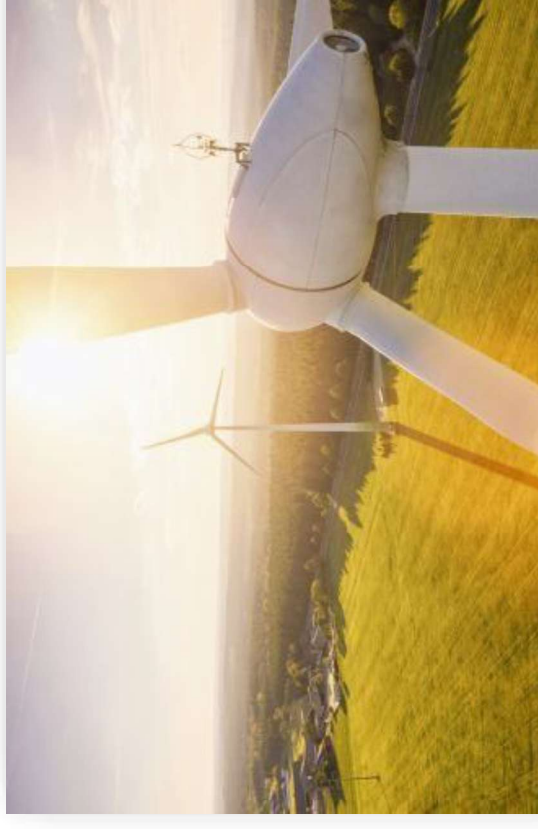

Omzendbrief windturbines: inhoud

- ▶ Algemene principes uit vroegere omzendbrief blijven behouden:
 - Drietrapsladder (*binnen bestaand ruimtebeslag, gebundeld aan grote infrastructuur, in open ruimte*)
 - Energetische optimalisatie
- ▶ Nieuw:
 - Scheidingsafstand tussen windturbines hoger dan 200m en woningen in woongebied: minstens 3X tiphoogte
- Uitzondering:
 - × Repoweringsprojecten
 - × aanvragen in zeehavengebieden en in grootschalige industrieterreinen
 - × langs autosnelwegen

Steeds dossiergewijze overweging nodig

- **Gemeente kan visie opstellen**
 - × Aan te raden
 - × Waaraan moet die visie beantwoorden
 - × Hoe kan Vlaanderen hier mee omgaan

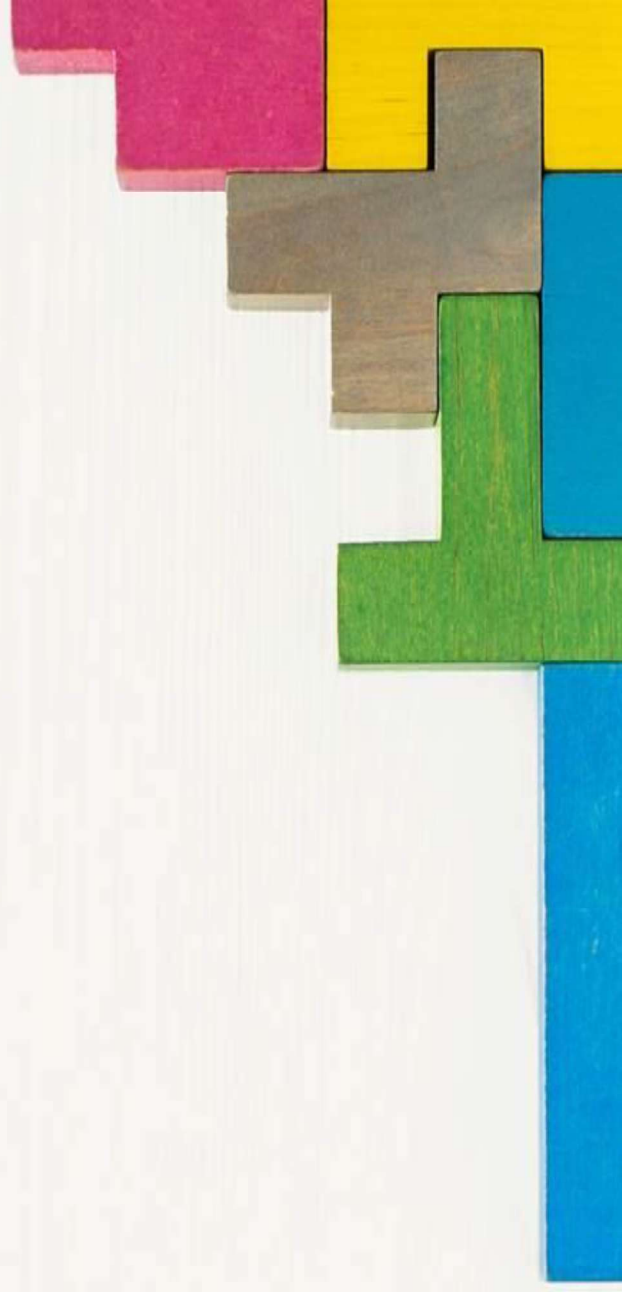

Bijkomende subcategorieën agrarisch gebied

- ▶ BVR 3/10/2025: Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding binnen de categorie van gebiedsaanduiding landbouw
- ▶ VCRO art. 2.2.6, §2, tweede lid, 4°: bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding die verplicht moeten worden gebruikt bij opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen: 'agrarische gebieden met overdruk natuurverweving' en 'agrarische gebieden met ecologisch belang'
- ▶ Nog niet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad
- ▶ Meer info: [link](#)

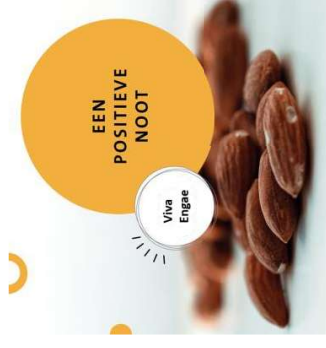
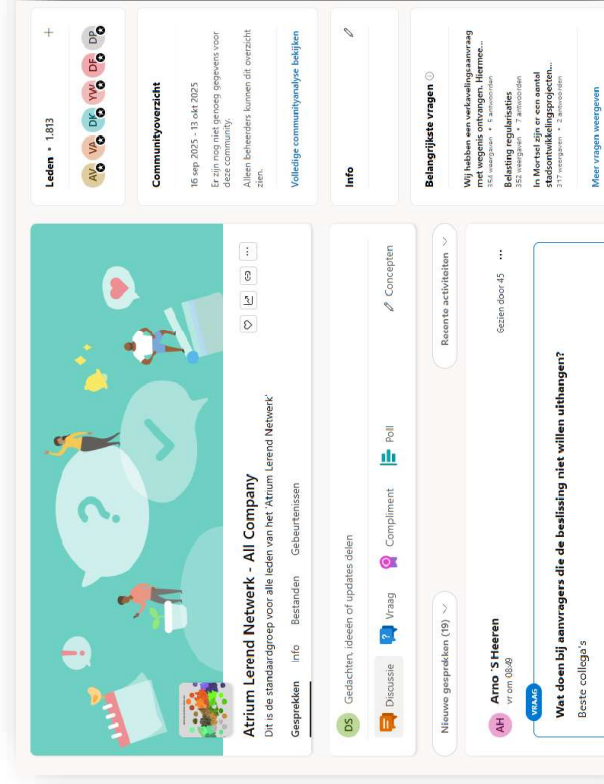
Varia

Yammer / Viva Engage

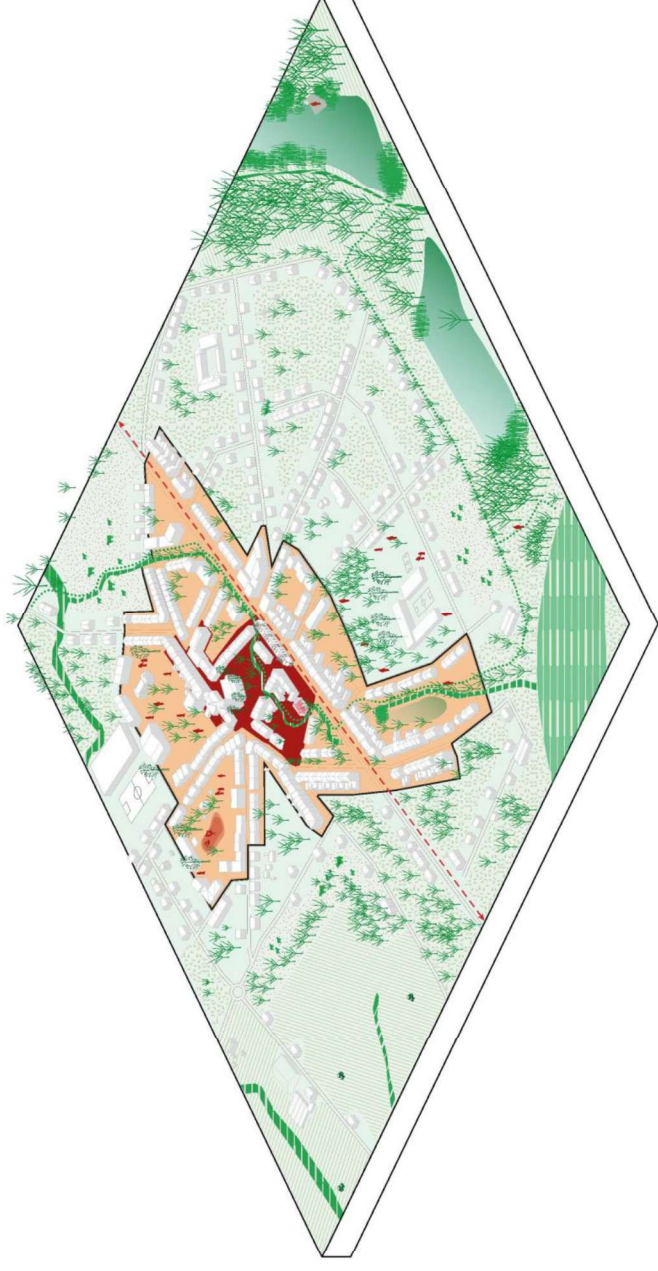
- ▶ Migratie van Yammer naar Viva Engage is voltooid
 - ▶ De links in de e-mail notificaties werken opnieuw.
 - ▶ Sommige leden ondervinden problemen met toegang tot het netwerk.
- Enkele tips:

- URL van het nieuwe netwerk: <https://engage.cloud.microsoft/main/or g/voatriumlerendnetwerk.onmicrosoft.com/feed>
- Lukt het niet? Ga via je thuisnetwerk van Viva Engage via het wereldbol icoon rechtsboven naar het 'Atrium Lerend Network'
- Blijf je problemen ondervinden? Contacteer ons via atrium.omgeving@vlaanderen.be

Nieuw: Planningscafé!

- ▶ Op de laatste atriastuurgroep gesuggereerd door Tom De Bruyn
- ▶ Naar analogie met het vergunningencafé

Loket peilgestuurde drainages

- ▶ Via de Grondwatertrein werd een nieuwe voorwaarde ingevoerd voor draineringen die ingedeeld zijn onder de rubriek 53.3. Hierdoor wordt het **verplicht** om een drainering, als die wordt aangelegd **vanaf 1 juli 2025**, of wanneer de ondergrondse constructie volledig vernieuwd wordt, **peilgestuurd** aan te leggen **wanneer deze gelegen is binnen de gebieden die de Vlaamse minister aanduidt**. Deze aanduiding houdt rekening met de hellingsgraad, doorlatendheid en grondwateraanvoer.
- ▶ Een peilgestuurd drainagesysteem voert water niet continu af, maar laat toe om water gericht te draineren met een regelput, op momenten wanneer het echt nodig is.
- ▶ Via het [themaloket “VLAREM Rubriek 53.3 – peilgestuurde drainering”](#) kan je nagaan voor 1 of meerdere gebieden **of er een verplichting geldt tot peilgestuurde drainage**.

Meer info: [link](#) en [in de handleiding over het loket](#).

Arrest RvS art. 4.4.9/1 VCRO

- ▶ Vroegere uitspraak RvVb: **Een BPA dat op één punt afweek van het gewestplan, kon nooit aanvullend zijn waardoor de toepassing van artikel 4.4.9/1 VCRO ook uitgesloten** was op die delen van het BPA die aanvullend waren ten aanzien van het gewestplan.
- ▶ Arrest Raad van State van 26 mei 2025 (nr. 263.417) verwierpt deze uitspraak: artikel 4.4.9/1 VCRO verwijst expliciet naar “stedenbouwkundige voorschriften van een BPA” en niet naar het BPA als één ondeelbaar geheel. **Volgens de Raad van State kan een BPA voorschriften bevatten die voor bepaalde zones aanvullend zijn en voor andere afwijkend**, zonder dat dit de toepassing van de afwijkingmogelijkheid automatisch en onherroepelijk zou uitsluiten. Enkel wanneer uit de opbouw of “economie” van het plan blijkt dat de bepalingen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, kan zo’n opsplitsing tussen het aanvullende deel en het afwijkende deel worden uitgesloten.

Arrest RvVb

Procedure omgevingsvergunningsaanvraag

- ▶ *Welke procedure voor gemengde projecten (zowel stedenbouwkundige en/of milieuaspecten, kleinhandelsactiviteit of natuurvergunning)?*
- ▶ Arrest Raad voor Vergunningsbetwistingen van 12 juni 2025 (nr. A-2425-0908): Artikel 11 van het Omgevingsbesluit (voor welk type projecten geldt de vereenvoudigde procedure) is helder
 - in geval van een project dat **uitsluitend** betrekking heeft op vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen, het verkavelen van gronden of de bijstelling van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden: de projecten, vermeld in artikel 13 van dit besluit, of veranderingen daaraan;...
- ▶ Dus, vanaf dat een aanvraag niet uitsluitend stedenbouwkundig is, is er niet voldaan aan artikel 11 en **moet de gewone procedure worden gevolgd**

Uitspraak grondwettelijk hof OVD artikel 15/1

- ▶ Uitspraak Grondwettelijk hof 18 september 2025: OVD Artikel 15/1
- ▶ De instantie die bevoegd is om te bepalen of een project aan een **milieueffectbeoordeling** moet worden onderworpen (zijnde de gemeentelijke of provinciale omgevingsambtenaar wanneer de aanvraag uitgaat van het CBS, respectievelijk de deputatie), dient te beschikken over een werkelijke autonomie, wat met name inhoudt dat zij beschikt over eigen administratieve middelen en personeel. Volgens het Grondwettelijk Hof voorziet het OVD “niet in afdoende structurele en organisatorische waarborgen voorziet opdat de gemeentelijke en provinciale omgevingsambtenaren steeds met de vereiste objectiviteit zouden kunnen oordelen over de project-m.e.r.-screeningsnota” en vernietigt zij daarom het derde lid van artikel 15/1 OVD
- ▶ Meer info: zie [link](#)

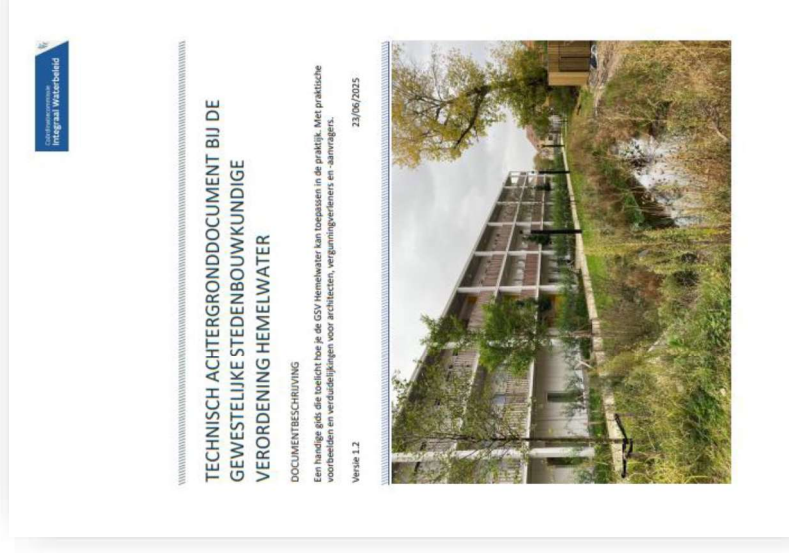
Uitspraak grondwettelijk hof OVD artikel 15/1

- ▶ Gevolgen:
 - **Nieuwe vergunningsaanvragen** met mer-screening, die door de bevoegde overheid zelf worden ingediend moeten op een hoger niveau worden ingediend en behandeld.
 - **Lopende dossiers die nog niet volledig en ontvankelijk zijn verklaard**: door te sturen via het digitaal loket
 - **Lopende dossiers die wel al volledig en ontvankelijk zijn verklaard** maar nog niet zijn behandeld: best stop te zetten
 - **Lopende beroepsdossiers**: kunnen niet worden doorgestuurd aangezien de beroepsinstantie de bevoegde instantie in eerste aanleg is.

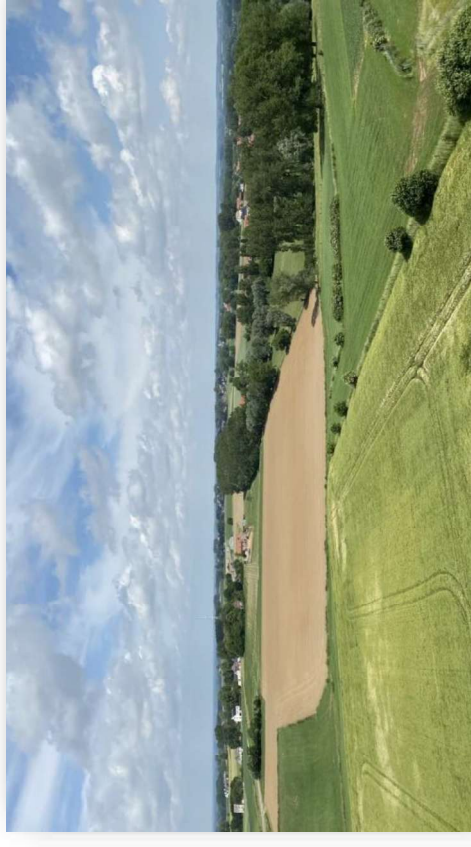
Aanpassing technisch achtergronddocument hemelwaterverordening

- ▶ Het technisch achtergronddocument heeft tot doel de GSV hemelwater te verduidelijken en te kaderen.
- ▶ Op 23 juni 2025 keurde de CIW een aangepaste versie van het technisch achtergronddocument goed. Dit is versie 1.2.
- ▶ Raadpleeg [hier](#) het technisch achtergronddocument.

Update impactscoretool

- ▶ Op 4 juli 2025 kregen de datalagen van [impactscoretool](#), [depositietrendtool](#) en [IMPACT](#) een update. Die update bestaat uit de aanpassing van de VLOPS achtergronddepositiekaart en de nieuwe kritische depositiewaarden
 - Deze VLOPS-kaart toont de gemodelleerde totale stikstofdepositie (tmd) voor gans Vlaanderen (in kg N/ha·jaar) op 1x1 km²
- ▶ De [praktische wegwijzer stikstofdepositie](#) werd naar aanleiding van de implementatie van de bijgestelde kritische depositiewaarden (KDW) in de PAS-tools aangepast op 17 juli 2025.

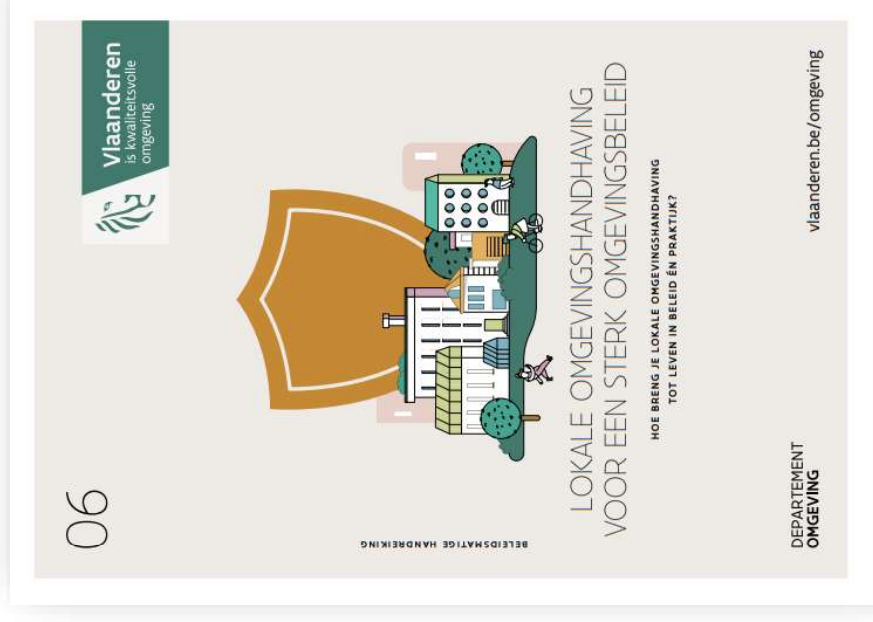
Studiedag 'Verkavelingswijken in transformatie'

Van perceel tot geheel

- ▶ Maandag 17 november 2025, Gent
- ▶ Duurzame transformatie en verdichting van 20ste-eeuwse verkavelingswijken
- ▶ Programma:
 - 9u: Fietstocht langs Gentse verkavelingswijken (optioneel)
 - 12u: Lunch
 - 13u30: Verwelkoming en filmvertoning 'Verkavelingswijken in transformatie'
 - 14u: Keynote 'Social.Spaces.Matter' (Peter Zoderer, Feld72 architects)
 - 14u45: Inzichten uit 3 Vlaamse verkavelingswijken
 - 15u35: Interactieve deelsessies
 - 16u15: Boekpresentatie en plenair debat
 - 17u15: Drink
- ▶ Inschrijven: zie [link](#)

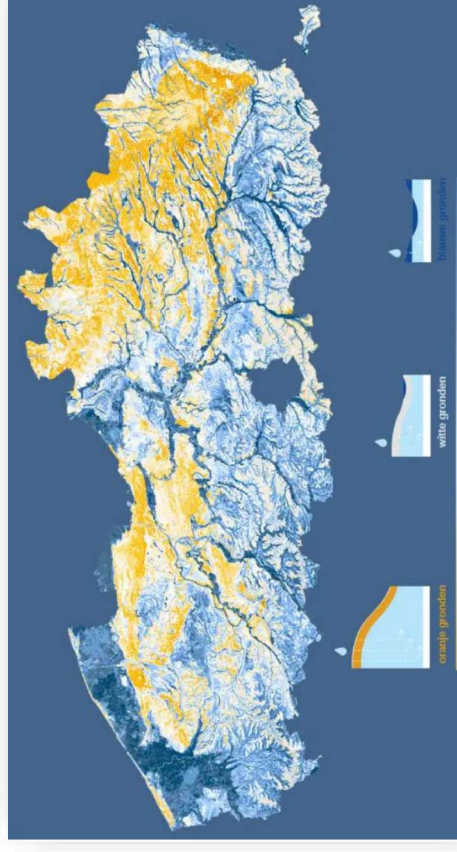
Handreiking ‘Lokale omgevingshandhaving voor een sterk omgevingsbeleid’

- ▶ Alle info: [link](#)
- ▶ Inhoud:
 - Waarom een lokaal handhavingsbeleid voeren?
 - Hoe bouw je een lokaal handhavingsbeleid uit?
 - Bouwstenen van een lokaal omgevingshandhavingsplan
 - Succesfactoren om je beleid in de praktijk te brengen

Webinar Doorgrondkaart 18/11/2025

- ▶ *Hoe makkelijk dringt een regendruppel door in de bodem en ondergrond, en is dat overal in Vlaanderen gelijk? Hoe kan je je grond optimaal inzetten voor aanpakken wateroverlast, droogte en hitte?*
- ▶ Doorgrondkaart toont variatie in samenstelling van bodem en ondergrond
- ▶ Gedetailleerde fiches van 12 ecoregio's in Vlaanderen
- ▶ Kaart wordt digitaal ontsloten via [Databank Ondergrond Vlaanderen](#)
- ▶ Webinar 18/11/2025 (11u –12u)
 - Inschrijven voor webinar kan via [deze link](#)

Terugblik

Isoleren op de rooilijn vs. Voetgangersverordening

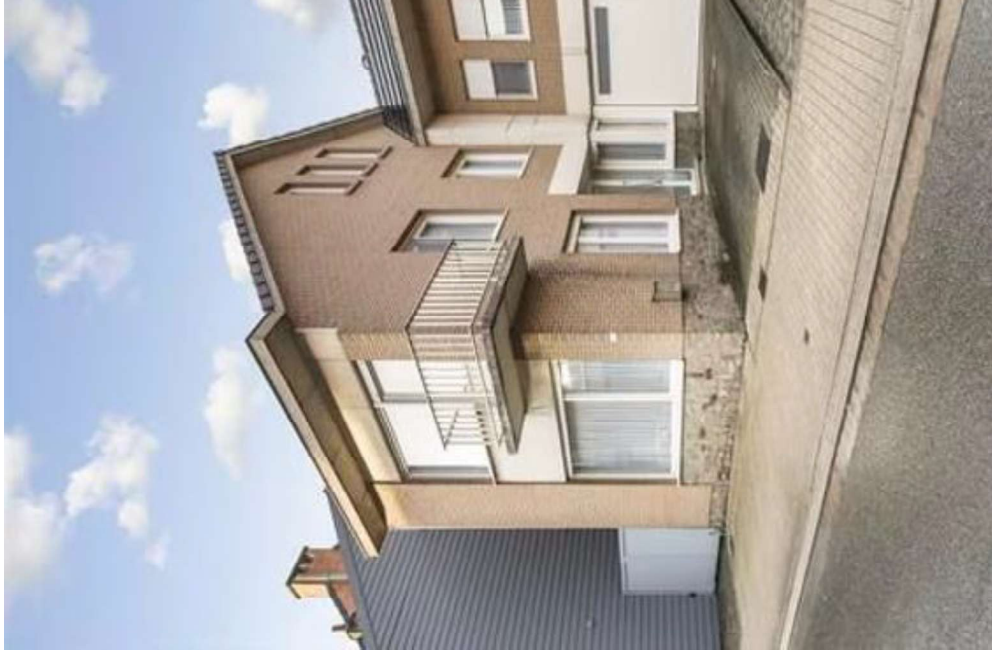
VRAAG

- ▶ Wat primeert, de vrijstelling voor isoleren op de rooilijn met 14cm (met toelating van de wegbeheerder) of de gewestelijke verordening voor wegen voor voetgangersverkeer?

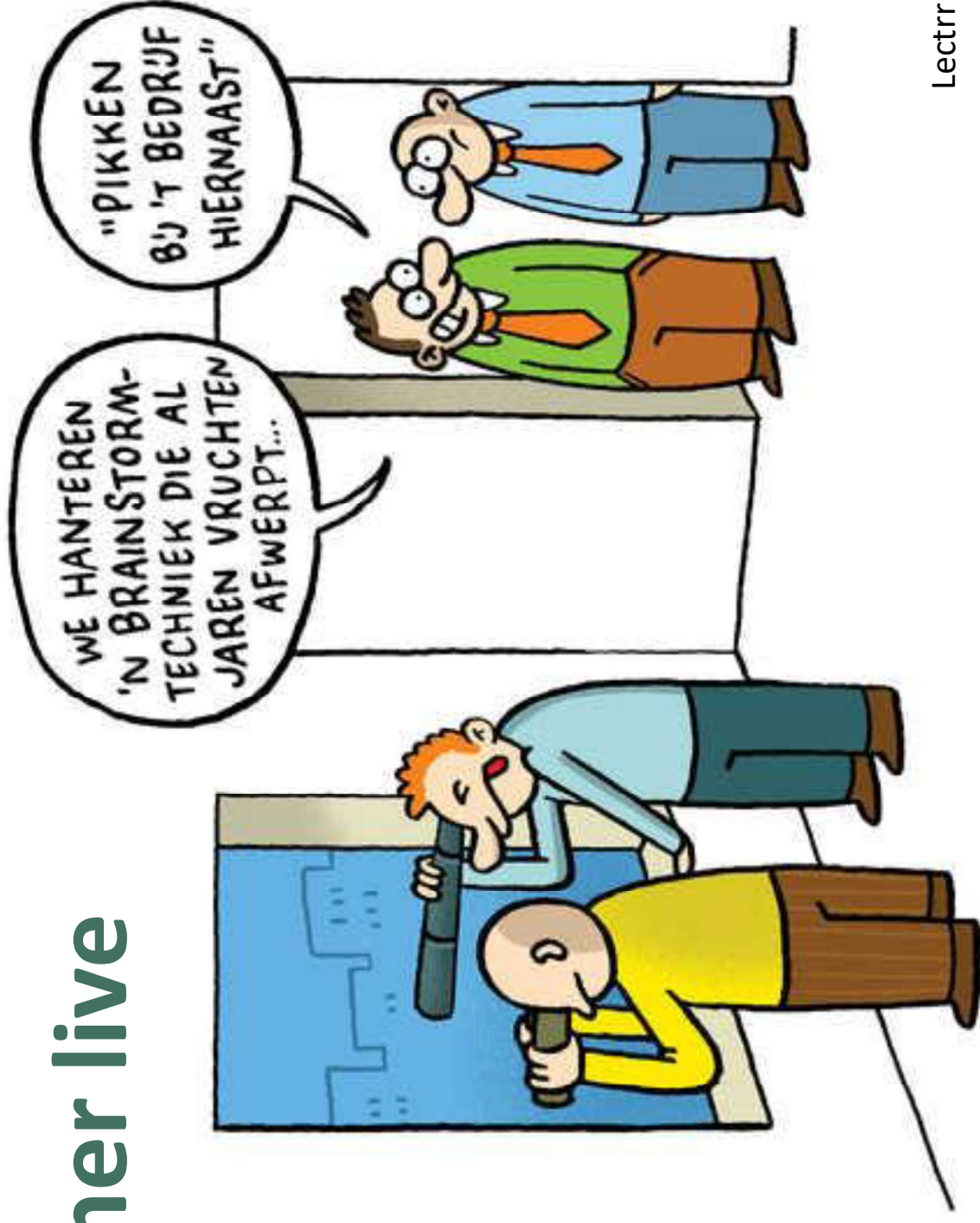
ANTWOORD

- ▶ Grenst de rooilijn aan het openbare domein, dan mag deze met maximaal 14cm overschreden worden (op voorwaarde dat u hiervoor een **omgevingsvergunning** bekomt). (zie artikel 4.3.8, §1 VCRO)
 - Bovendien is dan steeds de goedkeuring nodig van de **wegbeheerder**
 - × Voor gemeentewegen is dat het college voor burgemeester en schepenen (zie het artikel Wegbeheerder van gemeentewegen: gemeenteraad of college?)
 - × Voor gewestwegen is dat het agentschap Wegen en Verkeer.
 - **Tenslotte geldt nog de verordening inzake wegen voor voetgangersverkeer die voorschriften bevat omtrent de minimum breedtes voor voetpaden**

De voetgangersverordening blijft dus onverminderd geldig

Yammer live

Lectrr

Standpunt open afsluitingen

VRAAG

- ▶ Is het plaatsen van (open/doorzichtige) afsluitingen (max. 2 m hoogte) in agrarisch gebied steeds vrijgesteld van vergunningsplicht?
 - Is er een onderscheid tussen fijnmazige afsluitingen en weideafsluitingen met paal en draad of andere materialen? Waar ligt de grens?
 - Is de vrijstelling afhankelijk van het gebruik van de grond? Als tuin of als weiland voor weidedieren?
 - Is de vrijstelling afhankelijk van de gebruiker van de grond? Als particulier of als hobbyboer of als professioneel landbouwer?

Standpunt open afsluitingen

ANTWOORD

- ▶ Artikel 5.1, 2° van het Vrijstellingenbesluit stelt open afsluitingen of open afsluitingen met dwarslatten met een maximale hoogte van 2 meter vrij van omgevingsvergunning, voor zover ze niet gelegen zijn in ruimtelijk kwetsbaar gebied, met uitzondering van parkgebied.
- ▶ Onder een “open afsluiting” wordt een afsluiting in draad of draadgaas bedoeld (art. 1.1, 8° Vrijstellingenbesluit). Er is geen onderscheid tussen fijnmazige afsluitingen en weideafsluitingen met paal en draad.
- ▶ De vrijstellingen in artikel 5.1 van het Vrijstellingenbesluit zijn gekoppeld aan de uitoefening van de functie “land- en tuinbouw”. Dit omvat zowel de beroepslandbouw als de hobbylandbouw. Ze zijn niet beperkt tot het agrarisch gebied (Verslag aan de leden van de Vlaamse Regering, BS 18 februari 2014).
- ▶ De beoogde vrijstelling mag evenwel niet strijdig zijn met andere regelgeving, met de voorschriften van gewestelijke, provinciale of gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen, met de uitdrukkelijke voorwaarden van een omgevingsvergunning, met de voorschriften van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, bijzondere plannen van aanleg en minder dan vijftien jaar oude verkavelingsvergunningen (art. 1.2-1.4 Vrijstellingenbesluit).

Standpunt rokersruimte

- ▶ Sport Vlaanderen wenst in een aantal van haar eigen sportcentra prefabricaties te plaatsen die als rokersruimtes zullen fungeren. Sport Vlaanderen is van oordeel dat voor de plaatsing van deze constructies gebruik kan gemaakt worden van het Vrijstellingsbesluit artikel 10, 5° (gebruikelijke aanhorigheden op het openbaar domein).
- ▶ Standpunt dept Omgeving:
 - Een rookzone zoals door hen gepland, is **geen aanhorigheid** bij het openbaar domein.
 - Daarnaast is een rookzone al zeker **niet als 'gebruikelijke aanhorigheid'** te beschouwen.
 - Gelet op de aard van de in artikel 10 gegeven voorbeelden lijkt het toch ook niet over gebouwen te kunnen gaan

Standpunt nieuwe vormen van landbouw

- ▶ Vraag: Hoe staat het Agentschap Landbouw en Zeevisserij tegenover nieuwe vormen van landbouw zoals het opstarten van een wijngaard, het aanplanten van olijfbomen en de daarbij horende infrastructuur. Het gaat hierbij meestal om onbebouwde gronden die nieuw worden aangesneden. Wanneer worden dergelijke activiteiten beschouwd als zone-eigen? Wat zijn de randvoorwaarden?
- ▶ Standpunt Agentschap Landbouw en Zeevisserij:
- ▶ *Eigenlijk staan we niet anders tegen deze vormen van landbouw dan tegen andere: We zijn van mening dat de activiteit eerst opgestart moet worden (bij voorkeur op een bestaande site, binnen bestaand vergund gebouwenvolume). Eens de activiteit bij ons gekend is zodat men minstens in aanmerking komt als actief landbouwer (<https://lv.vlaanderen.be/bedrijfsvoering/bedrijfsgegevens/actieve-landbouwer>) kunnen vergunningsplichtige werken overwogen worden. Daarbij wordt natuurlijk nog steeds de beoordeling gemaakt of het gevraagde in verhouding staat met de bedrijfsactiviteit. Bij wijnbouw of olijven komt vaak al snel de vraag naar verwerkings- of degustatieruimtes. Dit moet dus in principe in eerste instantie ingericht worden binnen bestaand vergund gebouwenvolume. Degustatie als verbreding kan pas bij een professioneel bedrijf als verbredingsactiviteit.*

Op onbebouwde percelen is de aanplant van wijnranken/olijfbomen geen probleem, maar op dergelijke percelen zal geen bedrijfsinfrastructuur gebouwd kunnen worden. Nieuwe inplantingen worden in principe niet meer gunstig beoordeeld.

Windmolen op dak

- ▶ Gemeente Leopoldsburg
- ▶ Windmolen op dak
 - 1m40 boven de nok van de woning
- Vrijstellingsbesluit:
 - Gebruikelijke technische constructies op voorwaarde max. 3 m boven de nok van de woning uitsteken

=> Gaan jullie hier in mee?

